การบังคับใช้กฎหมายการพนัน : ศึกษากรณีการพนันผลการแข่งขันฟุตบอลบนอินเตอร์เน็ต

ENFORCEMENT OF GAMBLING LAW : A STUDY OF FOOTBALL GAMBLING ON INTERNET

องอาจ ชัยเพชรโยธิน
ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะชั้นต้นในศาลจังหวัดนนทบุรี
Ongart Chaiphetyotin
Vice Presiding Judge of the Nonthaburi Provincial Court

บทคัดย่อ

เนื่องจากพัฒนาการทางเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ได้มีนักพนันจำนวนหนึ่งเปิดโฮมเพจรับพนันผลการแข่งขันฟุตบอลขึ้นในเครือข่ายคอมพิวเตอร์ระบบอินเตอร์เน็ต ซึ่งแพร่หลายไปทั่วโลกอย่างไรพรมแดน พัฒนาการของการพนันดังกล่าว ทำให้เกิดช่องว่างในการบังคับใช้กฎหมาย ซึ่งปัญหาสำคัญเกิดจากตัวบทกฎหมายที่บัญญัติมาเป็นเวลานานตั้งแต่ปี พ.ศ.2478

แนวทางการแก้ไขปัญหาข้อกฎหมาย คือเสนอให้มีการแก้ไขพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.2478 โดยเพิ่มเติมฐานความผิดการพนันทายผลการแข่งขันฟุตบอลบนอินเตอร์เน็ตไว้ในพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 และเพิ่มอัตราโทษให้ได้สัดส่วนกับความผิด และให้นำมาตรการริบทรัพย์ทางแพ่งตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542 มาบังคับใช้เพื่อควบคุมธุรกรรมทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการพนันดังกล่าว

สำหรับปัญหาเครือข่ายการพนันข้ามชาตินั้น รัฐบาลจะต้องขอความร่วมมือระหว่างประเทศทางอาญาไปยังรัฐที่มีเครือข่ายการพนันผิดกฎหมายเชื่อมโยงกับประเทศไทย

สำนักหอสมุดกลาง จุฬาฯ
https://library.car.chula.ac.th

Abstract

Following the dealers earn high income form football gambling on internet. Consequently, the illegal organization and the gambling method have been developed. A very big network of football gambling was illegally established after local and foreign dealers have contacted with each other

To tackle legal problems, the Gambling Act B.E.2478 should be amended by including the offenses on football gambling on internet in the attachment of the Act and intensifying the severity of penalties to suit the offenses. Moreover, to control illegal financial business, all of illegal money earned from football gambling on internet should be seized under the anti-laundering law.

To efficiently uproot the cross-country gambling network, the government has to seek legal cooperation from the countries having illegal networks contacted by it.

ห้องสมุดศาลยุติธรรม
https://library.coj.go.th

การบังคับใช้กฎหมายการพนัน : ศึกษากรณีการพนันผลการแข่งขันฟุตบอลบนอินเตอร์เน็ต

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เมื่อมีการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยเฉพาะด้านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ จนกระทั่งพัฒนาไปสู่ระบบเครือข่ายอินเตอร์เน็ตเป็นเครือข่ายหลายเครือข่ายโดยปราศจากข้อจำกัดด้านระยะทาง สภาพภูมิศาสตร์ สภาพสังคมและความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรม ทำให้ไม่มีอุปสรรคในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร อินเทอร์เน็ตจึงทำให้โลกไร้พรมแดน ทุกคนสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลข่าวสารขนาดใหญ่ได้อย่างง่ายดาย เปิดโอกาสให้เกิดกิจกรรมด้านต่างๆอย่างมากมาย อินเตอร์เน็ตจึงทำให้เกิดบริการอันหลากหลายและมีผู้ใช้บริการเครือข่ายอินเตอร์เน็ตเพิ่มมากขึ้น ผู้กระทำความผิดก็ได้อาศัยเครือข่ายอินเตอร์เน็ตเหล่านั้นมาใช้เป็นเครื่องมือดำเนินธุรกิจการพนัน จนเกิดเป็นเครือข่ายการพนันขึ้นตามโครงข่ายการสื่อสารใหม่ๆ เช่น โฮมเพจการพนันในเครือข่ายอินเตอร์เน็ตแพร่ไปทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทย จากการสำรวจประเภทการพนันที่คนไทยนิยมเล่นในปี 2558 การพนันทายผลการแข่งขันฟุตบอลอยู่ในอันดับสาม รองมาจาก สลากกินแบ่งรัฐบาล และหวยใต้ดิน แต่ถ้ามองถึงมูลค่าเม็ดเงินที่หมุนเวียนในวงการพนันฟุตบอลถือได้ว่ามากเป็นอันดับหนึ่ง ด้วยมูลค่า 136,125 ล้านบาท[1] การพนันผลการแข่งขันฟุตบอลออนไลน์เป็นทางเลือกใหม่ที่น่าสนใจสำหรับนักพนัน ธุรกิจเหล่านี้ได้ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสมัยใหม่ ซึ่งสามารถเล่นข้ามประเทศผ่านระบบออนไลน์ได้ แต่บางประเทศยังไม่ได้มีกฎหมายที่ยอมรับให้การพนันประเภทนี้เป็นสิ่งที่ถูกกฎหมายรวมทั้งประเทศไทย และกำลังประสบปัญหาเรื่องการพนันประเภทอื่นภายในประเทศของตนอยู่แล้ว เมื่อมีการพนันผลการแข่งขันฟุตบอลออนไลน์เข้ามา ถือได้ว่าเป็นภัยคุกคามที่ยากจะควบคุม บางธุรกิจก็เป็นการร่วมมือของคนในประเทศกับเครือข่ายธุรกิจการพนันข้ามชาติยิ่งยากที่จะควบคุมเพราะในหลายประเทศธุรกิจการพนันดังกล่าวก็เป็นสิ่งที่ถูกกฎหมายของประเทศนั้น

การพนันผลการแข่งขันฟุตบอลเป็นสิ่งที่นิยมมากในการพนันบนอินเตอร์เน็ตหรือพนันออนไลน์ เป็นกิจกรรมที่มีทั้งได้และเสียทุนทรัพย์จากการทำนายผลการแข่งขันฟุตบอลของกลุ่มการพนัน ซึ่งโดยพื้นฐานแล้วเกี่ยวข้องกับการสื่อสารเพื่อการติดตามเกมการแข่งขัน การบริโภคข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับแวดวงกีฬาและการพนันผลการแข่งขันฟุตบอล ทั้งผ่านสื่อสมัยใหม่ การพูดคุยแลกเปลี่ยนในกลุ่มเพื่อน หรือการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมต่างๆ ตามพื้นที่บันเทิง ซึ่งจะเกิดขึ้นในยามค่ำคืนช่วงสุดสัปดาห์ที่มีการแข่งขันฟุตบอลอาชีพภายในประเทศและต่างประเทศ

ปัจจุบันรูปแบบการเล่นพนันฟุตบอลได้มีวิวัฒนาการ เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จากเดิมที่เล่นผ่านโต๊ะบอล หรือเด็กเดินโพย ซึ่งโดยส่วนมากโต๊ะบอลเหล่านั้นจะตั้งปะปนหรือเป็นส่วนหนึ่งของการพนันประเภทอื่นและการเล่นเกมชนิดอื่นๆ โดยเฉพาะร้านสนุกเกอร์ ร้านเกมส์ บริการ อินเตอร์เน็ต การแพร่กระจายของเครือข่ายอินเตอร์เน็ต ทำให้นักพนันบางกลุ่มปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเล่นพนันผลการแข่งขันฟุตบอลรูปแบบเดิม

---

[1] วิษชญะ ศิลาน้อย. (2560). *กลยุทธ์การสื่อสารของเว็บไซต์การพนันฟุตบอลออนไลน์*. (วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย). หน้า 1.

เปลี่ยนมาเป็นเล่นการพนันผลการแข่งขันฟุตบอลออนไลน์มากขึ้น สื่อมวลชนมีการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับการจับกุมการพนันผลการแข่งขันฟุตบอลออนไลน์หลายครั้ง จากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าการเล่นการพนันผลการแข่งขันฟุตบอลออนไลน์ได้ขยายตัวมากขึ้นทั้งในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด โดยส่วนหนึ่งมีนายทุนจากต่างประเทศเข้ามาลงทุนในไทยและเพิ่มฐานลูกค้าของไทยให้มากยิ่งขึ้น โดยใช้ฐานลูกค้าเดิมที่เป็นผู้ที่เล่นการพนันผลการแข่งขันฟุตบอลแบบเดิมที่เป็นโต๊ะบอล หรือเจ้าของโต๊ะบอลเดิม และปรับกลยุทธ์การรับพนันฟุตบอลให้ลูกค้าเลือกว่าจะเล่นแบบโพยบอล หรือเล่นแบบออนไลน์

ยิ่งรัฐบาลมีความเข็มงวดเพื่อปราบปรามมากขึ้น แต่การปราบปรามกลับไม่เป็นผล เนื่องจากพนักงานเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่มีอำนาจจับกุมบริษัทรับแทงพนันข้ามชาติหรือสั่งปิดเว็บไซต์การพนันเหล่านี้ได้ หากบริษัทเหล่านี้ใช้วิธีการเปิดทำการในประเทศที่อนุญาตให้มีการดำเนินธุรกิจการพนันบนอินเตอร์เน็ตได้โดยถูกต้องตามกฎหมาย การพนันผลการแข่งขันฟุตบอลออนไลน์ถือว่าเป็นธุรกิจที่มีอัตราการเติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยคนไทยนิยมในการเล่นพนันผลการแข่งขันฟุตบอลประเภทนี้จนขยายตัวเช่นเดียวกับในต่างประเทศ

พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.2478 นั้น ได้แบ่งประเภทของการพนันไว้ตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัติการพนัน คือ การเล่นตามบัญชี ก. อันเป็นการเล่นในลักษณะที่ห้ามเด็ดขาด การเล่นตามบัญชี ข. เป็นการเล่นที่สามารถขออนุญาตเล่นได้และการเล่นอื่นใด ซึ่งเป็นการเล่นที่ไม่มีกฎหมายหรือกฎกระทรวงระบุชื่อไว้ นอกจากนี้ยังได้บัญญัติถึงบุคคลผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด คือ ผู้เล่นและผู้จัดให้มีการเล่น หมายถึงเจ้าสำนักหรือเจ้ามือด้วย แต่อย่างไรก็ตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.2478 ได้บัญญัติไว้ในสมัยที่ยังไม่มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศดังเช่นปัจจุบัน จึงไม่มีการบัญญัติไว้ให้เป็นความผิดฐานเล่นการพนันผลการแข่งขันฟุตบอลบนอินเตอร์เน็ตไว้โดยเฉพาะ นอกจากนี้ยังมีปัญหาอัตราโทษ เนื่องจากพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.2478 มีบทลงโทษจำคุกและโทษปรับ แต่ศาลมักลงโทษในอัตราที่ต่ำมาก เมื่อเปรียบเทียบวงเงินในเครือข่ายพนันผลการแข่งขันฟุตบอลทางอินเตอร์เน็ตและผลประโยชน์ที่ผู้กระทำความผิดได้รับ นอกจากนี้ยังมีปัญหาในการพิจารณาคดี เนื่องจากการพนันผลการแข่งขันฟุตบอลทางอินเตอร์เน็ตมีลักษณะไร้พรมแดนเกี่ยวพันกันได้หลายประเทศ ผู้กระทำผิดอาจมีหลายสัญชาติและสถานที่ที่มีผลการกระทำความผิด อาจจะไม่ได้อยู่ในประเทศเดียวกัน ทำให้เกิดปัญหาว่าความผิดนั้นเกิดขึ้นในประเทศใด ศาลของประเทศใดมีอำนาจพิจารณาคดี รวมทั้งพยานหลักฐานส่วนใหญ่ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดอยู่ในรูปแบบของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงแก้ไขได้ นอกจากนี้ยังมีปัญหาในการพิจารณาเกี่ยวกับทรัพย์ที่ใช้กระทำความผิดอาจอยู่ในหลายประเทศ ยากแก่การดำเนินการ จากปัญหาดังกล่าวจึงจำเป็นต้องพิจารณาถึงมาตรการการบังคับใช้กฎหมายกับการพนันผลการแข่งขันฟุตบอลบนอินเตอร์เน็ต ซึ่งมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยตรงคือพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.2478 นอกจากนี้ยังต้องพิจารณาถึงกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับมาตรการริบทรัพย์ในทางแพ่งของผู้กระทำผิดเพราะความผิดฐานเป็นผู้จัดให้มีการเล่นการพนันบนอินเตอร์เน็ตเป็นมูลฐานความผิดหนึ่งของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542 รวมทั้งจะต้องพิจารณาเกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 ว่า การกระทำความผิดเกี่ยวกับการพนันผลการแข่งขันฟุตบอลทางอินเตอร์เน็ตนั้น เป็น

ความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 หรือไม่ และสามารถใช้มาตรการตามว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 มาบังคับใช้ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการพนันผลการแข่งขันฟุตบอลทางอินเตอร์เน็ตได้หรือไม่ เพียงใด

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพนันผลการแข่งขันฟุตบอล

1. พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.2478 และแนวความคิดที่เกี่ยวข้อง

กฎหมายที่บัญญัติเกี่ยวกับการพนันคือ พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.2478 มิได้มีบทวิเคราะห์ศัพท์ให้นิยามคำว่า “การพนัน” ไว้โดยเฉพาะ ความหมายของการพนันได้มาจากกฎหมายและคำพิพากษาของศาลดังนี้

พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.2478 นิยามถึงการพนันไว้ในมาตราเดียวคือมาตรา 4 ทวิ ซึ่งกล่าวไว้เพียงว่า “ให้รวมถึงการทายและทำนายด้วย” นอกจากนี้ตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.2478 ยังได้บัญญัติให้นำเอาประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพนันมาบังคับใช้ด้วย ซึ่งตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ได้แยกคำว่า การพนันและขันต่อไว้ต่างหากจากกัน ซึ่งพอจะอธิบายได้ดังนี้

“การพนัน” คือ การเข้าเสี่ยงโชค ซึ่งต้องใช้ไหวพริบและฝีมือพนันเอาทรัพย์สินกัน เช่น การเล่นไพ่ หรือบิลเลียด เป็นต้น

“ขันต่อ” คือ การเล่นที่บุคคลสองฝ่ายมีความเห็นตรงกันข้ามกันในเหตุการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งไม่แน่นอน อันจะเกิดขึ้นในอนาคตและได้มาตกลงกันว่า ถ้าเหตุการณ์เป็นไปตามนั้นจริง ฝ่ายหนึ่งแพ้ อีกฝ่ายหนึ่งชนะ ฝ่ายแพ้จะต้องเสียเงินให้แก่ผู้ชนะตามที่ได้ตกลงกันไว้ เช่น พนันกันว่าทีมไหนจะเป็นทีมชนะเลิศในการแข่งขันฟุตบอลพรีเมียรลีกของอังกฤษในฤดูการแข่งขันปี พ.ศ.2564 เป็นต้น แต่โดยทั่วไปแล้วเมื่อกล่าวก็จะกล่าวโดยรวมกันไปว่าการพนันขันต่อหรือการพนัน

เพื่อจะให้คำนิยามและอธิบายความหมายของการพนันให้ชัดเจนขึ้น ในที่นี้จะนำนิยามที่นักกฎหมายกล่าวถึงการพนันดังนี้

ศาสตราจารย์จิ๊ด เศรษฐบุตร ให้คำนิยามว่า “การพนันเป็นเอกเทศสัญญาที่คู่สัญญาให้คำมั่นซึ่งกันและกัน ฝ่ายหนึ่งจะจ่ายเงินหรือทรัพย์สินแก่อีกฝ่ายหนึ่ง แล้วแต่ว่าเหตุการณ์ที่คู่สัญญายังรู้ไม่แน่นอนอันหนึ่งจะได้ปรากฏแก่คู่สัญญาว่าแน่นอนในทางใด เมื่อปรากฏว่าเหตุการณ์ออกมาแน่นอนในทางใดแล้ว คู่สัญญาที่จ่ายเงินหรือทรัพย์สินตามคำมั่นนั้นได้ชื่อว่าเป็นผู้แพ้ ส่วนคู่สัญญาที่รับเงินหรือทรัพย์สินตามคำมั่นได้ชื่อว่าเป็นผู้ชนะ”[2]

---

[2] จิ๊ด เศรษฐบุตร. (2492). *คำอธิบายกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วยยืม ฝากทรัพย์ เก็บของในคลังสินค้า ปราณีประนอม การพะนันและขันต่อ*. หน้า 171.

รุ่งโรจน์ รื่นเริงวงศ์ นิยามว่า “การพนัน คือ สัญญาที่ก่อให้เกิดการได้หรือเสียซึ่งเงินหรือทรัพย์สิน โดยคู่สัญญาถือเอาผลแห่งเหตุการณ์ในอนาคตอันไม่แน่นอน ซึ่งคู่สัญญาไม่มีส่วนเกี่ยวข้องเป็นเครื่องชี้ขาด[3]

จากนิยามของการพนันดังกล่าวอาจแยกองค์ประกอบของการพนันตามกฎหมายได้ดังนี้

1. ต้องมีการได้เสียเงินทองทรัพย์สิน ถ้าไม่ได้เอาทรัพย์สินก็ไม่ผิด

2. การได้หรือเสียนั้นถือเอาผลของเหตุการณ์ในอนาคตที่ไม่แน่นอนเป็นเครื่องชี้ขาด (มีการเสี่ยง) เช่น นาย ก. ตกลงกับนาย ข. ว่า ถ้าทีมแมนเชสเตอร์ยูไนเต็ดเอาชนะทีมลิเวอร์พูลในนัดสุดท้ายของฤดูกาลที่จะถึงนี้ ข. จะต้องจ่ายเงินให้ ก. 1,000 บาท ถ้าแพ้ ก. จะจ่ายเงินให้ ข. 1,000 บาท เช่นกัน ตามอุทาหรณ์นี้เหตุการณ์ในอนาคตที่ไม่แน่นอน (การเสี่ยง) คือ ผลการแข่งขันฟุตบอลระหว่างทีมแมนเชสเตอร์ยูไนเต็ดและทีมลิเวอร์พูล ที่ ก. และ ข. ตกลงพนันกันนั่นเอง

3. คู่สัญญาไม่มีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องกับผลแห่งเหตุการณ์ในอนาคตอันไม่แน่นอนนั้น เช่น นายเอทำสัญญากับนายบี ว่า ถ้าไฟไหม้บ้านนายบีในช่วงเวลาหนึ่ง นายเอ จะจ่ายค่าเสียหายให้นายบี เป็นเงินจำนวนหนึ่ง กรณีไม่เป็นการพนันเพราะนายเอ มีส่วนได้เสีย โดยเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ของบ้านดังกล่าว

4. การพนันต้องมีผู้เล่นสองฝ่ายขึ้นไป

วิเคราะห์พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.2478

1. ฐานความผิดที่เกี่ยวข้องกับการพนันทายผลการแข่งขันฟุตบอลบนอินเตอร์เน็ต

พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.2478 มีทั้งหมด 17 มาตรา ซึ่งมีฐานความผิดที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการเล่นหรือจัดให้มีการเล่นพนันผลการแข่งขันฟุตบอลบนอินเตอร์เน็ต ดังนี้

1.1 ฐานความผิดที่สำคัญตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.2478 ที่สำคัญคือ ฐานลักลอบเล่นการพนันหรือจัดให้มีการเล่นการพนันโดยไม่ได้รับอนุญาต ซึ่งมีองค์ประกอบอยู่ตามมาตรา 4 และ 4 ทวิ ดังนี้

มาตรา 4 ห้ามมิให้อนุญาตจัดให้มีการเล่น หรือเข้าเล่น หรือเข้าพนันในการเล่นอันระบุไว้ในบัญชี ก. ท้ายพระราชบัญญัตินี้ หรือการเล่นที่มีลักษณะคล้ายกัน หรือการเล่นร้ายแรงอื่นใด ซึ่งรัฐมนตรีเจ้าหน้าที่ออกกฎกระทรวงระบุเพิ่มเติมห้ามไว้ แต่เมื่อรัฐบาลพิจารณาเห็นว่า ณ สถานที่ใดสมควรจะอนุญาตภายใต้บังคับเงื่อนไขใดๆ ให้มีการเล่นชนิดใดก็อนุญาตโดยออกพระราชกฤษฎีกา

---

[3]รุ่งโรจน์ รื่นเริงวงศ์. (2519). การพนัน. *วารสารกฎหมายจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*, 2(2), หน้า 75-78.

ห้องสมุดกลุ่มวิชาการ https://library.coj.go.th

การเล่นอันระบุไว้ในบัญชี ข. ท้ายพระราชบัญญัตินี้หรือการเล่น ซึ่งมีลักษณะคล้ายกันหรือการเล่นอื่นใด ซึ่งรัฐมนตรีเจ้าหน้าที่ได้ออกกฎกระทรวงระบุเพิ่มเติมไว้ จะจัดให้มีขึ้นเพื่อเป็นทางนำมาซึ่งประโยชน์แก่ผู้จัดโดยทางตรงหรือทางอ้อมได้ ต่อเมื่อรัฐมนตรีเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตเห็นสมควรและออกใบอนุญาตให้ หรือมีกฎกระทรวงอนุญาตให้จัดขึ้นโดยไม่ต้องมีใบอนุญาต

ในการเล่นอันระบุไว้ในวรรค 2 ข้างต้นนั้น จะพนันกันได้เฉพาะเมื่อได้มีใบอนุญาตให้จัดให้มีขึ้น หรือมีกฎกระทรวงอนุญาตให้จัดขึ้นโดยไม่ต้องมีใบอนุญาต

มาตรา 4 นี้ เป็นฐานความผิดที่สำคัญที่วางองค์ประกอบความผิดเกี่ยวกับการเล่นการพนันโดยไม่ได้รับอนุญาตไว้ ซึ่งมีฐานความผิดย่อยดังนี้

การพนันประเภทห้ามขาดตามมาตรา 4 วรรคแรก มี 3 ฐานความผิด

1. ห้ามมิให้เล่นการพนันตามบัญชี ก. ท้ายพระราชบัญญัติการพนัน มี 28 ประเภท ตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัติการพนัน

การพนัน 28 ประเภทนี้ ส่วนใหญ่เป็นการพนันที่เล่นการในบ่อนการพนัน ซึ่งชาวจีนนำเข้ามาเล่นจนแพร่หลายในประเทศไทย เช่น ถั่ว จับยี่กี น้ำเต้า สี่เหงาลัก โปปั่น โปกำ เป็นต้น และบางประเภทก็เป็นการพนันประเภทเดิมที่มีมาในสังคมไทย เช่น คู่คี่ อีโจ้ง ส่วนบาการาและสล๊อตแมชีน เป็นการพนันมาจากทวีปยุโรป การพนันตามบัญชี ก. นี้ ตามระเบียบของกระทรวงมหาดไทย ซึ่งออกมาเป็นแนวทางการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.2478 เรียกว่า การพนันประเภทห้ามขาด เนื่องจากรัฐบาลในสมัยนั้นมีนโยบายห้ามไม่ให้มีการอนุญาตให้มีการเล่นการพนันประเภทนี้ จึงได้ระบุห้ามไว้ในระเบียบการเล่นการพนัน บทที่ 2 ข้อ 1 [4]

2. การเล่นซึ่งมีลักษณะคล้ายบัญชี ก. (ตามพระราชบัญญัติการพนันฯ มาตรา 4 วรรคแรก) ต้องอาศัยความเห็นของผู้เชี่ยวชาญการพนัน เป็นเครื่องชี้ขาดและวินิจฉัยความผิดจำเลย เพราะเป็นข้อเท็จจริง และโจทก์ต้องบรรยายวิธีเล่นการพนันที่หาว่าคล้ายกันนี้ไว้ในฟ้อง ถ้าไม่บรรยายรายละเอียดวิธีการเล่นไว้ ถือว่าฟ้องโจทก์ทำให้จำเลยไม่เข้าใจข้อหาได้ดี ศาลอาจยกฟ้องหรือให้โจทก์แก้ฟ้องได้ ดังนั้น ถ้าเจ้าพนักงานตำรวจจับผู้เล่นการพนันที่มิได้ระบุชื่อ ซึ่งคล้ายการพนันอันดับใดในบัญชี ก. ท้ายพระราชบัญญัติการพนัน ฯ พนักงานสอบสวนจะต้องสอบสวนเจ้าพนักงานตำรวจผู้จับให้ปรากฏด้วย เพื่อพนักงานอัยการจะได้อาศัยข้อเท็จจริงเหล่านี้เป็นหลักในการบรรยายฟ้องและนำสืบพยานในชั้นศาลต่อไป

3. การเล่นอันร้ายแรงอื่นใด ซึ่งรัฐมนตรีได้ออกกฎกระทรวงระบุเพิ่มเติมไว้ (ตามมาตรา 4 วรรคแรก) ซึ่งมิใช่การเล่นอื่นใดในมาตรา 4 ทวิ

---

[4]ลิสูตร ธนชัยย์. (2523). *คู่มือการพนันประกอบภาพ*. หน้า 37.

การเล่นร้ายแรงอื่นใดปัจจุบันมี 2 ประเภทคือ

1.”บาการา” ซึ่งได้มีกฎกระทรวงมหาดไทยฉบับที่ 17 ข้อ 2 เพิ่มบาการาเป็นการพนันบัญชี ก. หมายเลข 27

2.”สล็อตแมชีน” ซึ่งได้มีกฎกระทรวงมหาดไทยฉบับที่ 18 พ.ศ.2504 ข้อ 1 เพิ่มให้เป็นการพนันตามบัญชี ก. หมายเลขที่ 28

แต่ทั้งนี้การเล่นการพนันตามมาตรา 4 วรรค 1 ทั้งสามข้อนี้ ซึ่งตามระเบียบการเล่นการพนันของกระทรวงมหาดไทย บทที่ 2 ใช้คำว่า “การเล่นที่ห้ามขาด” แต่รัฐบาลยังอาจอนุญาตให้เล่นกันได้โดยออกเป็นพระราชกฤษฎีกา รัฐจึงมีอำนาจอนุญาตให้มีการเล่นการพนันได้ทุกประเภท การพนันจึงเป็นความผิดที่ขึ้นกับนโยบายของรัฐนั่นเอง

2. การพนันที่อนุญาตให้เล่นได้ ได้แก่การเล่นตามที่บัญญัติไว้ใน มาตรา 4 วรรค 2 ซึ่งต้องขออนุญาตในกรณีที่กฎหมายบัญญัติว่า “จะจัดให้มีขึ้นเพื่อเป็นทางนำมาซึ่งผลประโยชน์แก่ผู้จัดทางตรงหรือทางอ้อม” และผู้อนุญาตต้องเป็นรัฐมนตรีหรือเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต หรือมีกฎกระทรวงอนุญาตให้จัดขึ้นโดยไม่ต้องมีใบอนุญาต ซึ่งกำหนดไว้ในบัญชี ข.ท้ายพระราชบัญญัติการพนันฯ

การเล่นการพนันที่อนุญาตให้เล่นได้ มี 3 ประเภท คือ

2.1 การเล่นการพนันที่ระบุไว้ในบัญชี ข. ท้ายพระราชบัญญัติการพนัน ซึ่งมี 28 ประเภท

2.2 การเล่นซึ่งมีลักษณะคล้ายบัญชี ข. (ตามมาตรา 4 วรรค 2) เล่นอย่างไรคล้ายกับการเล่นในหมายเลขใดหมายเลขหนึ่งในบัญชี ข. เป็นข้อเท็จจริง (วิธีการบรรยายก็คล้ายการเล่นที่มีลักษณะคล้ายบัญชี ก. ตามมาตรา 4 วรรคแรกดังที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้น)

2.3 การเล่นอื่นใด ซึ่งรัฐมนตรีออกกฎกระทรวงเพิ่มเติมไว้ (ตามมาตรา 4 วรรค 2) ปัจจุบันรัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทยได้ออกกฎกระทรวงสองฉบับ ระบุการพนันที่ห้ามเพิ่มเติมไว้คือ เพิ่มหมายเลข 25, 26 แห่งบัญชี ข. “สะบ้าทอย” และ “สะบ้าชุด” เป็นการเล่นที่ต้องห้ามตามกฎกระทรวงฉบับที่ 17 พ.ศ.2503 และเพิ่มหมายเลข 27, 28 โดยกฎกระทรวงฉบับที่ 5 พ.ศ.2504 ให้การเล่น “ฟุตบอลโต๊ะ” กับ “เครื่องเล่นซึ่งใช้ไฟฟ้าจักรกลหรือสปริง ดีด ยิง หรือโยนวัตถุในภาชนะโดยมีการนับแต้มหรือเครื่องหมายใดๆ เป็นการเล่นที่ต้องห้ามเพิ่มเติมในข้อนี้

นอกจากมาตรา 4 แล้ว ฐานความผิดเกี่ยวกับการลักลอบเล่นการพนันที่สำคัญมีอีกฐานหนึ่งคือฐานความผิดเกี่ยวกับการลักลอบเล่นการพนันมาตรา 4 ทวิ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

มาตรา 4 ทวิ “ในการอื่นใดนอกจากที่กล่าวในมาตรา 4 จะพนันกันหรือจะจัดเพื่อให้พนันกันโดยเฉพาะการเล่นที่ระบุชื่อและเงื่อนไขในกฎกระทรวง”

“คำว่า “การเล่น” ในวรรคก่อนให้หมายความรวมตลอดถึงการทายและการทำนายด้วย”

สำนักวิทยทรัพยากร https://library.coj.go.th

บทบัญญัติตามมาตรานี้เป็นการอุดช่องว่างสำหรับการพนันอื่นใดที่ไม่มีระบุไว้ในบัญชี ก.หรือบัญชี ข. หรือไม่มีลักษณะคล้ายบัญชี ก. หรือบัญชี ข. หรือที่ยังไม่มีกฎกระทรวงระบุเพิ่มเติมห้ามไว้ กล่าวคือเป็นการบัญญัติไว้เผื่อในอนาคต ถ้ามีการเล่นการพนันอื่นใดนอกเหนือจากบัญชี ก. หรือบัญชี ข. หรือไม่มีลักษณะคล้ายกับบัญชีทั้งสองนี้ ผู้กระทำความผิดจะอ้างว่าไม่มีกฎหมายเอาผิดไม่ได้ เพราะมีมาตรา 4 ทวิ คลุมไว้อีกมาตราหนึ่ง

ดังนั้นการเล่นตามมาตรา 4 ทวิ จึงเป็นการเล่นที่ไม่มีกฎหมายหรือกฎกระทรวงระบุชื่อไว้ เล่นอย่างไร พนันกันโดยวิธีใด จึงเป็นข้อเท็จจริงที่จะต้องบรรยายลงในฟ้องให้ศาลและจำเลยเข้าใจ ถ้าโจทก์กล่าวในฟ้องว่าจำเล่นการพนันขันต่ออันเป็นการเล่นนอกจากมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.2478 และไม่ใช่การเล่นที่ระบุชื่อและเงื่อนไขไว้ในกฎกระทรวง โดยมิได้บรรยายว่าเล่นอย่างไร พนันกันด้วยวิธีใด จึงเป็นฟ้องที่ไม่พอให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดี ไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 185 (5) ต้องยกฟ้อง [5] ตัวอย่างคือ การเล่น “ดวด” ซึ่งเป็นการเล่นการพนันชนิดหนึ่งของชาวมอญและมีระบุไว้ในบัญชี ข. หมายเลข 22 ของพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.2478 มาตรา 4 แต่การเล่น “สกา” ซึ่งเป็นการเล่นการพนันชนิดหนึ่งของชาวอินเดียและไม่มีระบุเอาไว้ในทุกบัญชีของพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.2478 จึงเป็นหน้าที่โจทก์ที่ต้องบรรยายข้อเท็จจริงให้ปรากฏว่ามีการเล่นพนันกันอย่างไร และเล่นการพนันกันด้วยวิธีใดเพื่อยืนยันว่าการเล่น “สกา” เป็นความผิดฐานเล่นการพนันประเภทหนึ่ง โดยถือว่าเป็นการเล่นอื่นใดตามมาตรา 4 ทวิ ดังนั้น ถ้าโจทก์ฟ้องว่าเล่นการพนัน “ดวด” แต่ทางพิจารณาได้ความว่าเล่นการพนัน “สกา” ศาลจะลงโทษจำเลยไม่ได้ [6]

อัตราโทษฐานเล่นการพนันหรือจัดให้มีการเล่นการพนันทายผลการแข่งขันฟุตบอลบนอินเตอร์เน็ต

โทษตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.2478 เป็นโทษอาญาทั่วไป ซึ่งมีตั้งแต่จำคุก กักขัง ปรับและริบทรัพย์สินตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 18 สำหรับโทษข้อหาเล่นการพนันผลการแข่งขันฟุตบอลออนไลน์หรือจัดให้มีการเล่นมีอยู่ในมาตรา 12 พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.2478 ดังนี้

มาตรา 12 ผู้ใดจัดให้มีการเล่น หรือทำอุบายล่อ ช่วยประกาศโฆษณาหรือชักชวน โดยทางตรงหรือทางอ้อมให้ผู้อื่นเข้าเล่นหรือเล่นการพนัน ซึ่งมิได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงาน หรือได้รับอนุญาตแล้ว แต่เล่นพลิกแพลง หรือผู้ใดเข้าเล่นหรือเข้าพนันในการเล่นอันขัดต่อบทบทแห่งพระราชบัญญัตินี้หรือกฎกระทรวง หรือข้อความในใบอนุญาตผู้นั้นความผิดดังต่อไปนี้

---

[5]คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 242/2493

[6]คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 237/2513

(1) ถ้าเป็นความผิดตามบัญชี ก. หมายเลข 1 ถึงหมายเลข 16 หรือการเล่นตามบัญชี ข. หมายเลข 16 เฉพาะสลากกินรวบ หรือการเล่นซึ่งมีลักษณะคล้ายกันนี้ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 3 เดือนขึ้นไปถึง 3 ปี หรือปรับตั้งแต่ 500 บาท ขึ้นไปจนถึง 5,000 บาท อีกด้วย เว้นแต่ผู้เข้าเล่น หรือเข้าพนันที่เรียกว่าลูกค้าให้จำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 5,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(2) ถ้าเป็นการเล่นอื่นใดตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกิน 2,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่ความผิดตามมาตรา 4 ทวิ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 1,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ความผิดฐานเล่นการพนันทายผลการแข่งขันฟุตบอลบนอินเตอร์เน็ตหรือจัดให้มีการเล่นโดยไม่ได้รับอนุญาต ไม่มีระบุในบัญชี ก.หรือ ข. ท้ายพระราชบัญญัติการพนัน ฯ ความผิดฐานนี้จึงอยู่ในมาตรา 4 ทวิ คือเป็นการเล่นอื่นใดนอกจากที่กล่าวไว้ในมาตรา 4 และมีอัตราโทษตามมาตรา 12 (2) โดยมีอัตราโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 1,000 บาท หรือทั้งจำหรือปรับ

บุคคลผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด

บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด ตามพระราชบัญญัติการพนัน ฯ นั้น แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ ผู้เล่นและผู้จัดให้มีการเล่น

ผู้เล่น ซึ่งตามพระราชบัญญัติการพนัน ฯ มาตรา 6 บัญญัติว่า “ผู้ใดที่อยู่ในวงเล่นอันขัดต่อบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือขัดต่อข้อความในกฎกระทรวง หรือใบอนุญาตซึ่งออกตามพระราชบัญญัตินี้ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้นั้นเล่นด้วย เว้นแต่ผู้ซึ่งเพียงแต่ดูการเล่นในงานรื่นเริงสาธารณะหรือในงานนักขัตฤกษ์ หรือในที่สาธารณสถาน”

จากบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว ผู้เล่นจึงหมายถึง ผู้อยู่ในวงเล่นการพนันทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นผู้เล่นการพนันนั้นเอง หรือผู้ดูการเล่น ส่วนวงเล่นการพนันนั้นหมายถึงพื้นที่ที่ผู้เล่นการพนันห้อมล้อมอยู่ ในวงเล่นมีเครื่องมือการเล่นการพนัน สินพนันพร้อมสำหรับเล่นพนัน แต่บางกรณีวงเล่นอาจไม่อยู่ในที่ห้อมล้อมของผู้เล่นก็ได้ เช่น เล่นพนันสลากกินรวบ ไม่ต้องมีวงเล่นเป็นรูปเป็นร่าง การแข่งม้า ไม่มีวงเล่นเป็นรูปเป็นร่าง แต่การกระทำและความสัมพันธ์ระหว่างผู้จัดให้การเล่นกับผู้เล่นนั่นคือวงเล่น[7]

วงเล่นการพนัน กับสถานที่เล่นการพนันนั้นแตกต่างกัน สถานที่เล่นการพนัน เป็นองค์ประกอบที่จะใช้วินิจฉัยว่าผู้ใดอยู่ในวงเล่นการพนันหรือไม่ แม้จะอยู่ในสถานที่ที่มีการเล่นการพนัน แต่มิได้อยู่ในวงเล่นการพนันก็ไม่ต้องสันนิษฐานว่าเป็นผู้เล่น มีกรณีตัวอย่างคือ จำเลยถูกจับในห้องที่มีการเล่นการพนันกัน โดยห้องดังกล่าวมีการตั้งวงเล่นการพนันสามวง จำเลยเพียงแต่คอยบริการหาน้ำให้นักพนันดื่มเท่านั้น เมื่อตำรวจเข้าไปจับนักพนันก็จับจำเลยมาด้วย จำเลยต่อสู้ว่าตนอยู่ในห้องที่มีการเล่นการพนัน แต่ไม่ได้อยู่ในวงเล่นการพนันวงใดวง

---

[7]สมพร พรหมหิตาธร. (2542). *คู่มือกฎหมายการพนัน*. หน้า 85.

หนึ่งในสามวงนั้น จะใช้ข้อสันนิษฐานตามมาตรา 6 พระราชบัญญัติการพนัน ฯ มาถือว่าจำเลยเป็นผู้เล่นการพนันไม่ได้ ซึ่งศาลฎีกาตัดสินว่า ห้องที่เล่นการพนันต่างกับวงเล่นการพนัน อยู่ในห้องที่ใช้เล่นการพนันจึงไม่เข้าข้อสันนิษฐานว่าเป็นผู้เล่นการพนันด้วย จำเลยจึงไม่ถูกสันนิษฐานว่าเป็นผู้เล่นการพนัน *8* อีกตัวอย่างหนึ่งคือ กรณีตำรวจเข้าจับกุมผู้ลักลอบเล่นการพนันที่บ้านหลังหนึ่ง จำเลยยืนอยู่คนเดียวที่ชานเรือนของบ้านหลังดังกล่าว ห่างจากวงเล่นประมาณ 5 วา จึงฟังไม่ได้ว่าจำเลยอยู่ในวงเล่น แม้จำเลยจะอยู่ในบริเวณอาคารหลังเดียวกับที่มีการเล่นก็ตาม

ผู้จัดให้มีการเล่น

ตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.2478 มาตรา 5 บัญญัติว่า “ผู้ใดจัดให้มีการเล่นซึ่งตามปกติย่อมพนันเอาเงินหรือทรัพย์สินอย่างอื่นแก่กัน” ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า ผู้นั้นจัดให้มีการเล่นขึ้นเพื่อนำมาซึ่งผลประโยชน์แห่งตน ส่วนผู้เล่นนั้นผู้ใดเข้าเล่นอยู่ด้วยก็ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า ผู้นั้นพนันเอาเงินหรือทรัพย์สินอย่างอื่น

ผู้จัดให้มีการเล่น จะถูกเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า เจ้าสำนัก หรือเจ้ามือ และยังหมายความรวมถึงผู้ทำอุบายล่อ ช่วยประกาศโฆษณา ชักชวนโดยทางตรงหรือทางอ้อมให้ผู้อื่นเข้าเล่นหรือเข้าพนัน เช่น เจ้าของบ้านรู้เห็นเป็นใจให้มีการจัดให้มีการเล่นการพนันในบ้าน โดยมีการเรียกเก็บค่าต๋ง แม้มิได้มีการจัดให้การเล่นโดยตรงก็ถือว่าจัดให้มีการเล่นโดยทางอ้อม [8] โดยองค์ประกอบที่สำคัญของการจัดให้มีการเล่นคือต้องมีเจตนา ถ้าจำเลยเป็นเจ้าของบ้าน ขณะจำเลยนอนป่วยอยู่บนบ้าน ไม่ได้ลงมาเกี่ยวข้องในการเล่นยังถือไม่ได้ว่าเป็นผู้จัดให้มีการเล่นการพนัน [8] เมื่อเป็นผู้จัดให้มีการเล่นแล้ว จะไม่เป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดอีก เนื่องจากถือว่ามีการบัญญัติความผิดไว้โดยเฉพาะแล้ว

ปัญหาการปรับใช้กฎหมายของประเทศไทยกับกรณีการพนันผลการแข่งขันฟุตบอลบนอินเตอร์เน็ตและมาตรการในการแก้ไขปัญหา

1. ปัญหาเขตอำนาจศาลและความร่วมมือระหว่างประเทศทางอาญา

เขตแดนของรัฐมิได้เป็นอุปสรรคต่อบรรดาเจ้ามือพนันข้ามชาติต่อไป แต่ในทางตรงกันข้าม เขตแดนกลับเป็นอุปสรรคต่อรัฐแต่ละรัฐในการบริหารงานยุติธรรมเพราะเมื่อเกิดการกระทำความผิดเกิดขึ้น ก็ไม่สามารถนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษได้เพราะผู้กระทำความผิดอยู่นอกรัฐที่กระทำความผิด หรือหลบหนีออกนอกรัฐก่อนที่จะถูกจับกุมตัวได้ ในกรณีการพนันข้ามชาติ เช่น การพนันผลการแข่งขันฟุตบอลบนอินเตอร์เน็ตนี้ เจ้ามือพนันฟุตบอลรายใหญ่ เช่น ประเทศไทย มาเลเซีย สิงคโปร์ หรือเขมร มีการดำเนินกิจกรรมการพนัน โดยมีการรับพนันเชื่อมต่อกันผ่านเครือข่ายอินเตอร์ หรือมีการแทงพนันต่อไปยังเจ้ามือพนันรายใหญ่ในภูมิภาคอื่นๆ เช่น บริษัทรับพนันถูกกฎหมายในประเทศอังกฤษหรือออสเตรเลีย

การเล่นการพนันข้ามชาติผ่านเครือข่ายอินเตอร์เน็ตที่เกิดขึ้นในสังคมไทยดังกล่าว มีปัญหาน่าพิจารณาว่า เจ้าพนักงานตำรวจหรือศาลไทย มีอำนาจดำเนินคดีกับเจ้ามือการพนันซึ่งเป็นคนไทยหรือคนต่างชาติที่

ดำเนินกิจกรรมการพนันในต่างประเทศโดยผ่านระบบอินเตอร์เน็ตรูปแบบต่างๆ ที่มีลักษณะเชื่อมโยงเครือข่ายติดต่อกันไปทั่วโลก รวมทั้งแอปพลิเคชันหรือโปรแกรมประยุกต์ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น Facebook หรือเฟซบุ๊ก ที่มีเครือข่ายเชื่อมโยงระหว่างเจ้ามือการพนันชาวไทยและเจ้ามือพนันต่างประเทศได้หรือไม่ และจะใช้กฎหมายใดในการดำเนินคดี

ปัญหาเขตอำนาจศาลนี้ มีหลักกฎหมายอาญาในเรื่องเขตอำนาจศาลตามกฎหมายระหว่างประเทศทางอาญา 3 ประการ ดังนี้

1. หลักดินแดนหรืออาณาเขตของรัฐ สิ่งที่กำหนดการใช้กฎหมายได้แก่สถานที่กระทำความผิด อาศัยหลักนี้ การกระทำความผิดเกิดขึ้นในรัฐใดย่อมตกอยู่ภายใต้กฎหมายของรัฐนั้น ไม่ว่าผู้กระทำความผิดหรือผู้เสียหายจะมีสัญชาตใด ในทำนองกลับกัน การกระทำผิดที่เกิดขึ้นนอกรัฐ แม้ว่าผู้กระทำความผิดหรือผู้เสียหายจะเป็นคนสัญชาติของรัฐนั้นก็ตาม ก็ไม่อาจนำกฎหมายของรัฐดังกล่าวไปใช้บังคับกับการกระทำความผิดที่เกิดขั้นนอกรัฐได้ ผู้กระทำความผิดจะถูกดำเนินคดีภายใต้กฎหมายของรัฐที่ความผิดเกิดขึ้นเท่านั้น

2. หลักบุคคล สิ่งที่กำหนดในการใช้กฎหมายคือสัญชาติของบุคคล กฎหมายรัฐใดย่อมใช้บังคับและคุ้มครองบุคคลของรัฐนั้น ไม่ว่าจะอยู่ ณ ที่ใด โดยกฎหมายของรัฐใดย่อมใช้บังคับกับบุคคลที่ถือสัญชาติของรัฐนั้น ที่กระทำความผิดทั้งในและนอกอาณาเขตของรัฐนั้น ไม่ว่าผู้กระทำความผิดจเป็นคนสัญชาติใดก็ตาม หลักนี้ถือสัญชาติของผู้กระทำความผิดเป็นสำคัญ

3. หลักอำนาจลงโทษสากล ได้แก่ประเทศใดที่จับกุมผู้กระทำความผิดได้เป็นผู้พิจารณา และลงโทษตามกฎหมายของประเทศนั้นๆ โดยไม่คำนึงถึงสัญชาติของผู้กระทำความผิดที่เกิดขึ้นด้วย

อำนาจลงโทษสากลดังกล่าว ตามปกติมักจะมีกฎหมายหรือข้อตกลงที่เห็นร่วมกันในระหว่างรัฐกำหนดลักษณะของความผิดบางลักษณะที่กระทบกระเทือนต่อผลประโยชน์ร่วมกันของรัฐทั้งหลาย เช่น ความผิดฐานโจรสลัด การค้ายาเสพติด เป็นต้น

หลักใหญ่ทั้ง 3 ประการดังกล่าวมีบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญาของไทยดังต่อไปนี้

1. ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 4 บัญญัติเรื่องดินแดน เป็นประการสำคัญในการใช้กฎหมาย “ผู้ใดกระทำความผิดในราชอาณาจักร ต้องรับโทษตามกฎหมาย...”

นอกจากนี้ประมวลกฎหมาญอาญาขยายหลักดินแดนออกไปดังนี้

มาตรา 5 ความผิดใดที่การกระทำแม้แต่ส่วนหนึ่งส่วนใดได้กระทำในราชอาณาจักรก็ดี ผลแห่งการกระทำเกิดขึ้นในราชอาณาจักรก็ดีโดยผู้กระทำประสงค์ให้เกิดผลนั้นเกิดในราชอาณาจักรก็ดี หรือโดยลักษณะแห่งการกระทำ ผลที่เกิดขึ้นนั้นควรเกิดในราชอาณาจักรหรือย่อมจะเล็งเห็นผลนั้นจะเกิดในราชอาณาจักรก็ดีให้ถือว่าความผิดนั้นได้กระทำในราชอาณาจักร ...

2. เนื่องจากการถือหลักดินแดนโดยเคร่งครัด จะเป็นอุปสรรคหรือข้อจำกัดต่อการลงโทษการกระทำที่เกิดขึ้นนอกราชอาณาจักร กฎหมายอาญาจึงบัญญัติรับรองหลักบุคคลเข้าไว้ด้วยเพื่อเสริมหลักดินแดน ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 8 “ผู้ใดกระทำความผิดนอกราชอาณาจักร และ (ก) ผู้กระทำความผิดนั้นเป็นคนไทย และรัฐบาลไทยหรือคนไทยเป็นผู้เสียหายและผู้เสียหายได้ร้องขอให้ลงโทษ (ข) ผู้กระทำความผิดเป็นคนต่างด้าว และรัฐบาลไทยหรือคนไทยเป็นผู้เสียหายและผู้เสียหายได้ร้องขอให้ลงโทษ...

3. หลักอำนาจลงโทษสากล เนื่องจากยังไม่มีข้อตกลงร่วมกันอย่างชัดแจ้ง เนื่องจากยังไม่มีข้อตกลงอย่างชัดแจ้ง จึงเป็นไปตามกฎหมายอาญาของแต่ละประเทศที่จะบัญญัตินั้น ประเทศไทยได้บัญญัติลักษณะความผิดทางอาญา ที่ใช้หลักอำนาจลงโทษสากลไว้ในมาตรา 7 ได้แก่ ความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย ความผิดเกี่ยวกับการปลอมและการแปลงเงินตรา ดวงตรา แสตมป์หรือเอกสาร ความผิดเกี่ยวกับเพศ ความผิดฐานชิงทรัพย์หรือปล้นทรัพย์ในทะเลหลวง ซึ่งมีปัญหาในการตีความน้อยเพราะไม่มีปัญหาเรื่องหลักดินแดนและเป็นความผิดที่บัญญัติโดยกฎหมายภายใน สามารถใช้ได้ทั่วไป ไม่ว่าผู้กระทำความผิดเป็นคนสัญชาติใด

กรณีการเล่นพนันข้ามชาติผ่านเครือข่ายอินเตอร์เน็ตนี้ เจ้ามือพนันได้รับพนันโดยใช้เทคโนโลยีทันสมัยเช่น ระบบอินเตอร์เน็ตที่มีลักษณะเชื่อมโยงเครือข่ายติดต่อกันไปทั่วโลก รวมทั้งแอปพลิเคชันหรือโปรแกรมประยุกต์ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น เฟซบุ๊ก ที่มีเครือข่ายเชื่อมโยงระหว่างเจ้ามือการพนันชาวไทยและเจ้ามือพนันต่างประเทศ โดยมีการโอนเงินผ่านบัตรเครดิตที่มีเครือข่ายทั่วโลกหรืออาจมีการโอนเงินผ่านระบบการเงินแบบใหม่ เช่น บิตคอยน์หรือคริปโทเคอร์เรนซี ได้อย่างไร กรณีเช่นนี้ถือว่าเป็นการกระทำความผิดที่แม้แต่ส่วนใดส่วนหนึ่งเกิดขึ้นในราชอาณาจักรตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 5 ดังนั้นในทางกฎหมายสารบัญญัติ เจ้าพนักงานตำรวจไทยหรือศาลไทยมีอำนาจดำเนินคดีกับเจ้ามือพนันชาวไทยและต่างประเทศที่กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.2478 ที่เกิดขึ้นในราชอาณาจักรหรือถือว่าเกิดขึ้นในราชอาณาจักรได้

แต่ปัญหาอยู่กระบวนการและขั้นตอนในการสืบสวนสอบสวน จับกุม ฟ้องร้อง สืบพยานตลอดจนพิพากษาคดีนั้น เป็นเรื่องทางวิธีสบัญญัติ ซึ่งประเทศไทยไม่สามารถดำเนินการได้เองเพียงลำพัง จำต้องอาศัยความร่วมมือจากประเทศอื่น เช่น เจ้าพนักงานตำรวจสืบสวนได้ความว่า เจ้ามือพนันผลการแข่งขันฟุตบอลชาวไทยและชาวต่างชาติทำการโฆษณาและเปิดพนันผลการแข่งขันฟุตบอลในต่างประเทศถ่ายทอดผ่านระบบเครือข่ายอินเตอร์เน็ตที่สามารถสื่อสารได้ในประเทศไทยและทั่วโลก ลำพังอำนาจศาลไทยยังไม่เพียงพอที่จะดำเนินคดีได้เพราะเจ้าพนักงานตำรวจไม่สามารถนำของกลางหรือผู้กระทำความผิดมาดำเนินคดีได้ เนื่องจากเป็นเรื่องที่ต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างประเทศทางอาญา เช่น การสอบสวนและการสืบหาพยานหลักฐาน การตรวจค้น การยึดการสืบหาพยานบุคคล การริบและยึดทรัพย์ ฯลฯ เป็นเครื่องมือในการดำเนินการ และความผิดเกี่ยวกับการพนันไม่ได้เป็นความผิดอาญาสากล โดยรัฐต่างๆ บัญญัติความผิดการพนันแตกต่างกันออกไป ตามแต่นโยบาย วัฒนธรรม หรือมาตรฐานทางศีลธรรมของรัฐนั้น เช่น ตามกฎหมายการพนันของอังกฤษหรือออสเตรเลียบัญญัติให้การพนันทายผลการแข่งขันฟุตบอลเป็นเรื่องที่ถูกต้องตามกฎหมาย และรัฐอนุญาตให้ดำเนินการได้โดยขออนุญาตต่อรัฐ แต่ตามกฎหมายการพนันของประเทศไทย พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.2478 นั้น การพนัน

ผลการแข่งขันฟุตบอลเป็นความผิด จึงมีปัญหาว่าจะขอความร่วมมือระหว่างประเทศทางอาญากับรัฐต่างประเทศได้หรือไม่ เพราะตามหลักกฎหมายอาญาระหว่างประเทศเรื่องที่จะขอความร่วมมือต้องเป็นความผิดต่อกฎหมายภายในของทั้งประเทศผู้ร้องขอและประเทศผู้รับคำขอ (Double Criminality)

เนื่องจากการดำเนินการในกระบวนการยุติธรรมเป็นเรื่องภายในของแต่ละรัฐหรือกลุ่มรัฐว่าจะสละอำนาจอธิปไตยเพียงใด บางรัฐจึงมีการบัญญัติไว้แตกต่างกัน เช่น ในร่างความตกลงเรื่องการให้ความร่วมมือระหว่างประเทศทางอาญาของกลุ่มประเทศเครือจักรภพอังกฤษ มีข้อกำหนดที่เป็นเงื่อนไขในการปฏิเสธไม่ให้ความร่วมมือแก่ประเทศที่ร้อง ตามที่กำหนดในร่างข้อ 7 ว่า ประเทศผู้รับคำร้องขออาจปฏิเสธที่จะให้ความร่วมมือตามคำร้องขอของประเทศผู้ร้องขอ [8] ในกรณีที่ปรากฏแก่หน่วยงานกลางของประเทศผู้รับคำขอว่า ความผิดอาญาที่เป็นมูลเหตุแห่งการขอรับความร่วมมือไม่เป็นความผิดตามกฎหมายของประเทศผู้รับคำขอ

สำหรับประเทศไทยนั้นการจะขอความร่วมมือได้ การกระทำซึ่งเป็นมูลกรณีของความช่วยเหลือนั้นต้องเป็นความผิดฐานใดฐานหนึ่งตามกฎหมายไทย เว้นแต่เป็นกรณีที่ประเทศไทยกับประเทศผู้ร้องขอมีสนธิสัญญาว่าด้วยความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญาต่อกัน และข้อความในสนธิสัญญาระบุไว้เป็นอย่างอื่น ตามพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศทางอาญ พ.ศ.2535 (2) เมื่อพิจารณาถึงปัญหาการพนันข้ามชาติและหลักเกณฑ์ประกอบการพิจารณาเรื่องความร่วมมือระหว่างประเทศทางอาญาแล้ว ผู้เขียนมีความเห็นว่า รัฐบาลควรขอความร่วมมือระหว่างประเทศทางอาญาต่อประเทศต่างๆ ที่เครือข่ายการพนันผิดกฎหมายเชื่อมโยงกับเจ้ามือพนันฟุตบอลของประเทศไทยและให้บริการในประเทศไทยผ่านระบบอินเตอร์เน็ต แต่ทั้งนี้การขอความร่วมมืออาจถูกบางประเทศปฏิเสธได้ โดยอ้างว่าความผิดการพนัน เช่น การพนันผลการแข่งขันฟุตบอลผ่านอินเตอร์เน็ตไม่เป็นความผิดกฎหมายในประเทศที่รับคำร้องขอ เช่น บางประเทศที่มีเครือข่ายการพนันผลการแข่งขันฟุตบอลเชื่อมโยงกับประเทศไทย เช่น ประเทศอังกฤษ ซึ่งมีการอนุญาตให้มีการพนันผลการแข่งขันฟุตบอลโดยถูกกฎหมายและหารายได้เข้ารัฐจากกิจกรรมดังกล่าวในรูปแบบต่าง เช่น เก็บภาษีหรือค่าธรรมเนียม เป็นต้น

2. ปัญหาการปรับใช้กฎหมายของประเทศไทยกรณีการพนันผลการแข่งขันฟุตบอลบนอินเตอร์เน็ต

กฎหมายเกี่ยวกับการพนันของประเทศไทยที่บัญญัติการกระทำความผิดเกี่ยวกับการพนันและกำหนดบทลงโทษไว้ ได้แก่ พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.2478 ซึ่งบัญญัติไว้ในยุคสมัยที่ยังไม่มีความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศและเครือข่ายอินเตอร์เน็ต จึงไม่มีการบัญญัติถึงการพนันบนอินเตอร์เน็ตไว้ แต่ในปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้เกิดเครือข่ายอินเตอร์เน็ต มีความสะดวกรวดเร็ว และมี

---

[8]ชัชชม อรรฆภิญญ์. (2534). *ความร่วมมือในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาระหว่างประเทศ*. (วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย). หน้า 78.

สภาพไร้พรมแดนและการกระทำความผิดเกี่ยวกับการพนันเปลี่ยนแปลงรูปแบบ โดยอาศัยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด

การพนันโดยทั่วไปอาจใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือเพื่ออำนวยความสะดวกสำหรับการเล่นพนัน แต่ไม่ได้ใช้เป็นอุปกรณ์สำหรับเล่นการพนัน เช่น ใช้คอมพิวเตอร์พิมพ์รายชื่อลูกค้าหรืออัตราต่อรอง ซึ่งคอมพิวเตอร์เป็นเสมือนเครื่องพิมพ์ดีดไฟฟ้า หากไม่มีคอมพิวเตอร์ก็สามารถเล่นการพนันกันได้ โดยมิได้มีการเชื่อมโยงเข้าสู่เครือข่ายอินเตอร์เน็ต การพนันเช่นนี้ไม่ถือเป็นการพนันบนอินเตอร์เน็ตและไม่มีปัญหาการบังคับใช้กฎหมายแต่อย่างใด เนื่องจากเป็นการพนันในรูปแบบเดิมที่เจ้าพนักงานตำรวจคุ้นชินอยู่แล้ว แต่การพนันผลการแข่งขันฟุตบอลบนอินเตอร์เน็ต โดยพนันผ่านเว็บไซต์ แอปพริเคชันต่างๆ เช่น เฟซบุ๊กหรือไลน์ ที่เปิดให้มีการเล่นการพนันโดยเฉพาะ การเข้าสู่เครือข่ายอินเตอร์เน็ตต้องกระทำผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ คอมพิวเตอร์จึงเป็นอุปกรณ์สำคัญในการเล่นการพนันผลการแข่งขันฟุตบอลบนอินเตอร์เน็ต หากไม่มีคอมพิวเตอร์หรือเครื่องมือสื่อสารอื่น เช่น โทรศัพท์เคลื่อนที่แบบที่มีสัญญาณอินเตอร์เน็ตก็ไม่สามารถเล่นการพนันผลการแข่งขันฟุตบอลบนอินเตอร์เน็ตได้ แต่พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.2478 มิได้บัญญัติถึงการพนันผลการแข่งขันฟุตบอลบนอินเตอร์เน็ตหรือการพนันบนอินเตอร์เน็ตไว้ จึงมีปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายสำหรับการพนันประเภทนี้

2.1 ปัญหาการปรับใช้พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.2478 กับกรณีการพนันผลการแข่งขันฟุตบอลบนอินเตอร์เน็ต

การพนันผลการแข่งขันฟุตบอลเป็นการทายผลการแข่งขันกีฬา ทำนองเดียวกับการทายผลการแข่งขันกีฬาประเภทอื่น เช่น อเมริกันฟุตบอล บาสเก็ตบอล เทนนิส ซึ่งไม่มีบัญญัติไว้ในบัญชี ก.และบัญชี ข.ท้ายพระราชบัญญัติการพนัน จึงถือว่าเป็นการเล่นอื่นใดตามมาตรา 4 ทวิ ซึ่งมีอัตราโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 1,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับตามมาตรา 12 (2) หากพิจารณาถึงผลประโยชน์ที่ผู้กระทำความผิดโดยเฉพาะผู้ที่จัดให้การเล่น หรือเจ้าของเว็บไซต์การพนันต่าง ๆ ได้รับจะมีผลประโยชน์มหาศาล และอาจเชื่อมโยงกับธุรกิจการพนันในต่างประเทศ เมื่อเทียบอัตราโทษตามมาตรา 12 (2) ที่มีกำหนดโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปีหรือปรับไม่เกิน 1,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ นับว่าเป็นอัตราโทษที่น้อย ยังไม่มีความเหมาะและไม่อาจสร้างความเกรงกลัวให้ผู้กระทำความผิดได้ ประกอบกับอัตราโทษสำหรับการพนันประเภทอื่น เช่น การพนันตามบัญชี ก. ลำดับที่ 1 ถึง 16 เช่น โปปั่น โปกำ ถั่ว ไพ่แปดเก้า ต่อแต้ม เบี้ยโบก คู่คี่ อีโจ้ง ไพ่สามใบ ไม้สามง่าม ล้วนแต่มีขนาดของธุรกิจการพนันและผลประโยชน์น้อยกว่าการพนันผลการแข่งขันฟุตบอลมาก แต่การพนันตามบัญชี ก.ประเภทดังกล่าวนั้น พระราชบัญญัติการพนัน ฯ กำหนดอัตราโทษการพนันประเภทนี้โดยให้จำคุกตั้งแต่ 3 เดือน ขึ้นไปจนถึง 3 ปี และปรับตั้งแต่ 500 บาท ขึ้นไปจนถึง 5,000 บาท ซึ่งเป็นอัตราโทษที่สูงกว่าการพนันผลการแข่งขันฟุตบอล ซึ่งไม่ได้สัดส่วนกับการกระทำความผิดและไม่สมเหตุผล

สำหรับในต่างประเทศ เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกานั้น เป็นประเทศที่ปกครองด้วยระบบสหพันธรัฐจึงมีการแบ่งกฎหมายออกเป็น 2 ระดับ คือ กฎหมายระดับรัฐบาลกลางและกฎหมายระดับมลรัฐ[9]

1.กฎหมายในระดับรัฐบาลกลาง

กฎหมายรัฐบาลที่บังคับใช้ในปัจจุบันคือ The Interstate Wire Act โดยกฎหมายฉบับนี้ บัญญัติเอาผิดกับผู้เกี่ยวข้องกับธุรกิจการพนันหรือขันต่อที่จงใจใช้เครื่องมือติดต่อสื่อสายในทางสาย เพื่อรับส่งข้อมูลการพนันระหว่างประเทศ หรือให้ข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการพนันหรือขันต่อเกี่ยวกับการทายผลการแข่งขัน หรืออำนวยความสะดวกในการส่งเงินอันเกิดจากผลได้เสียโดยการพนันหรือขันต่อ ต้องระวางโทษปรับหรือจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือทั้งจำหรือปรับ[10]

2. กฎหมายในระดับมลรัฐ

ในสหรัฐอเมริกามีหลายมลรัฐที่บัญญัติเกี่ยวกับการพนันทางอินเตอร์เน็ตไว้ แต่จะขอยกตัวอย่างสัก 2 มลรัฐ

2.1 มลรัฐเนวาดา

มลรัฐเนวาดามีกฎหมายเกี่ยวกับการพนัน โดยห้ามพนันทางเครือข่ายเทคโนโลยีการติดต่อสื่อสาร โดยกำหนดนิยามลักษณะของเทคโนโลยีการติดต่อสื่อสารไว้อย่างกว้างขวางทำให้ครอบคลุมถึงการส่งผ่านข้อมูลทางสายโทรศัพท์ เคเบล คลื่นวิทยุ คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า หรือเครือข่ายคอมพิวเตอร์รวมทั้ง อินเตอร์เน็ต และอินทราเน็ตด้วย และยังกำหนดนิยาม การพนันทางเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศไว้ให้หมายความรวมถึง การทำธุรกรรมที่เกี่ยวกับการพนันทางเครือข่ายนี้ ไม่ว่าจะเป็นการโอนเงิน การให้เครดิต การใช้เช็ค เช็คอิเล็กทรอนิกส์ บัตรเครดิต บัตรเดบิต และธุรกรรมการเงินอื่นๆ ที่เชื่อมโยงกับการพนันก็มีความผิดด้วย นอกจากนี้ผู้ดำเนินธุรกิจการพนันผ่านเครือข่ายเทคโนโลยีการสื่อสารดังกล่าว ไม่ว่าจะดำเนินการอยู่ที่ใด หากดำเนินกิจกรรมการพนันทางอินเตอร์เน็ตภายในมลรัฐเนวาดา ต้องถูกดำเนินคดีภายในมลรัฐดังกล่าว นอกจากนี้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง สนับสนุนหรืออำนวยความสะดวกก็มีความผิดเช่นกัน

2.2 มลรัฐหลุยส์เซียนา

มีการบัญญัติกฎหมายพนันผ่านคอมพิวเตอร์ เริ่มจากนิยามลักษณะของคอมพิวเตอร์และอินเตอร์เน็ต โดยกำหนดให้คอมพิวเตอร์ หมายถึง เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ที่มีความสามารถในการประมวลผลข้อมูล การคำนวณทางคณิตศาสตร์ การส่งข้อมูลความเร็วสูง ส่วนอินเตอร์เน็ต หมายถึงเครือข่ายการสื่อสารไร้พรมแดนโดยใช้มาตรฐานของการสื่อสารหรือโปรโตคอล แบบเดียวกัน คือ อินเตอร์เน็ตโปรโตคอล ทั้งนี้รูปแบบ

---

[9]นรเทพ บุญเก็บ. (2548). *มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการพนันบนอินเตอร์เน็ต*. (วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).

[10]เรื่องเดียวกัน

ของการพนันผ่านคอมพิวเตอร์ไม่ว่าจะเป็นการเล่นการผลการแข่งขัน ลอตเตอรี่ หรือการเสี่ยงทายที่จะต้องใช้ทรัพย์สินเป็นเดิมพันผ่านทางโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เครือข่ายอินเตอร์เน็ต หรือเครือข่ายคอมพิวเตอร์อื่น ถือเป็นความผิดอาญาต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 500 เหรียญสหรัฐ หรือจำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือทั้งจำทั้งปรับ ส่วนผู้ออกแบบ พัฒนา ปรับปรุง ดัดแปลง ผลิต ระบบคอมพิวเตอร์ เครือข่ายคอมพิวเตอร์ สร้างโฮมเพจ ออกแบบเว็บไซต์ เพื่อการพนันดังกล่าวก็มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือจำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือทั้งจำหรือปรับ และผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ดำเนินกิจกรรมการพนันทั่วไป จะดำเนินกิจกรรมการพนันนั้นผ่านทางคอมพิวเตอร์ไม่ได้ [11]

ส่วนในประเทศออสเตรเลีย นั้น มีการบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับการพนันบนอินเตอร์เน็ตไว้โดยเฉพาะ โดยกฎหมายในระดับรัฐบาลกลางที่เกี่ยวกับการพนันบนอินเตอร์เน็ตของประเทศออสเตรเลีย คือ กฎหมาย Interactive Gambling Act 2001 กฎหมายฉบับนี้ มีการกำหนดนิยามของการให้บริการการพนันบนอินเตอร์เน็ต ให้หมายความรวมถึง การให้บริการการพนันต่างๆ ผ่านอินเตอร์เน็ต การส่งสัญญาณผ่านดาวเทียม หรือการให้บริการอื่นใดในลักษณะดังกล่าว โดยกฎหมายฉบับนี้ มุ่งเอาผิดกับผู้ประกอบกิจการให้บริการการพนันบนอินเตอร์เน็ต ไม่ว่าผู้ประกอบการนั้นจะตั้งฐานประกอบการอยู่ ณ ที่ใดก็ตาม ไม่ว่าจะอยู่ในหรือนอกประเทศออสเตรเลีย ไม่ว่าผู้ประกอบการจะเป็นคนสัญชาติออสเตรเลียหรือชาวต่างประเทศ หากจัดให้มีการพนันบนอินเตอร์เน็ตขึ้น และลูกค้าที่ใช้บริการอยู่ในประเทศออสเตรเลีย การกระทำดังกล่าวถือเป็นความผิด นอกจากนี้ การโฆษณาเกี่ยวกับการพนันบนอินเตอร์เน็ตไม่ว่าจะเป็นการกระจายเสียง สื่อสิ่งพิมพ์ หรือสื่อโฆษณาทุกรูปแบบถ้ากระทำภายในประเทศออสเตรเลีย ถือเป็นความผิดตามกฎหมาย นอกจากนี้ การโฆษณาเกี่ยวกับการพนันบนอินเตอร์เน็ตไม่ว่าจะเป็นการกระจายเสียง สื่อสิ่งพิมพ์ หรือสื่อโฆษณาทุกรูปแบบ ถ้ากระทำภายในประเทศออสเตรเลีย ถือเป็นความผิดตามกฎหมาย[12]

จากบทบัญญัติดังกล่าวจะเห็นได้ว่าประเทศออสเตรเลียมุ่งที่จะจัดการกับเจ้ามือหรือผู้ประกอบกิจการการพนันบนอินเตอร์เน็ตมากกว่าผู้เล่น และแม้ว่าเจ้ามือหรือผู้ประกอบกิจการการพนันบนอินเตอร์เน็ตนั้นอยู่ภายนอกประเทศออสเตรเลีย หรือเว็บไซต์นั้นดำเนินการอยู่ต่างประเทศ ไม่ว่าคนออสเตรเลียเป็นเจ้าของหรือคนต่างประเทศเป็นเจ้าของก็ล้วนแต่เป็นความผิด แต่สำหรับประเทศไทยซึ่งประสบกับปัญหาการพนันบนอินเตอร์เน็ตมาก แต่ยังไม่มีกฎหมายที่จะนำมาปรับใช้กับความผิดในประเภทนี้ได้อย่างเหมาะสม ผู้เขียนจึงมีความเห็นควรให้แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.2478 โดยให้บัญญัติเพิ่มเติมเกี่ยวกับการพนันทางอินเตอร์ไว้โดยเฉพาะ โดยให้กำหนดนิยามของการให้การบริการการพนันผ่านอินเตอร์เน็ตดังเช่นกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกาและออสเตรเลีย สำหรับอัตราโทษนั้นผู้เขียนเห็นว่าอัตราโทษฐานเล่นการพนันทาง

---

[11]Louisiana Gambling Laws Section 14.90.3

[12]นรเทพ บุญเก็บ. (2548). *มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการพนันบนอินเตอร์เน็ต*. (วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).

อินเตอร์เน็ตในปัจจุบัน ซึ่งมีอัตราโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปีหรือไม่ปรับไม่เกิน 1,000 บาท หรือทั้งจำหรือปรับตามมาตรา 4 ทวิ ของพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.2478 ซึ่งเป็นอัตราโทษในปัจจุบันนั้นต่ำเกินไปเพราะการลักลอบเล่นพนันลักษณะนี้มีวงเงินในการเล่นสูงและมีผู้เกี่ยวข้องเป็นเครือข่ายขนาดใหญ่ สมควรปรับอัตราโทษฐานเล่นการพนันทางอินเตอร์เป็นระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปีหรือปรับไม่เกิน 5,000 บาท แต่สำหรับผู้จัดให้มีการเล่นให้มีระหว่างโทษจำคุกตั้งแต่ 3 เดือนถึง 3 ปี และให้มีการลงโทษทางทรัพย์สิน โดยให้มีอัตราโทษปรับไม่เกิน 200,000 บาท เท่ากับความผิดฐานหมิ่นประมาทด้วยการโฆษณา

ผู้เขียนเห็นว่ารูปแบบการเล่นการพนันผลการแข่งขันฟุตบอลได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วจากเดิมที่เล่นผ่านโต๊ะบอล กระทั่งพัฒนาเป็นบริการอินเตอร์เน็ต คอมพิวเตอร์ ทำให้นักพนันปรับเปลี่ยนมาเล่นการพนนผลการแข่งขันฟุตบอลบนอินเตอร์เน็ตมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากสื่อมวลชนได้เสนอข่าวเกี่ยวกับการจับกุมการพนันผลการแข่งขันฟุตบอลออนไลน์หลายครั้งในระยะไม่กี่ปีมานี้ ซึ่งมีทั้งนายทุนใหญ่และนักพนัน โดยมีการคาดการกันว่ามูลค่าเม็ดเงินที่หมุนเวียนในวงการพนันผลการแข่งขันฟุตบอลมีถึง 136,125 ล้านบาท 10 แต่กฎหมายที่บังคับใช้เกี่ยวกับการพนันประเภทนี้ในปัจจุบันคือพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.2478 มีบัญญัติมานานก่อนหน้าที่จะมีการพนันประเภทนี้เกิดขึ้น การนำกฎหมายมาปรับใช้กับการพนันประเภทนี้จึงไม่เหมาะสมและมีอัตราโทษเบาเกินไป จึงควรนำมาตรการริบทรัพย์ในทางแพ่งตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมาใช้กับเจ้ามือพนันรายใหญ่หรือผู้จัดให้มีการเล่นการพนันประเภทนี้ด้วย

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542 ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษาและให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 19 สิงหาคม 2542 ได้กำหนดความผิดมูลฐานไว้ตามมาตรา 3 (9) ว่าความผิดเกี่ยวกับการพนันตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน เฉพาะความผิดเกี่ยวกับการเป็นผู้จัดให้มีการเล่นการพนันโดยไม่ได้รับอนุญาต โดยมีวงเงินในการกระทำความผิดรวมกันมีมูลค่าตั้งแต่ห้าล้านบาทขึ้นไป หรือเป็นการเล่นการพนันทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542 มาตรา 48 บัญญัติว่า ในการตรวจสอบรายงานและข้อมูลเกี่ยวกับการทำธุรกรรม หากมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าอาจมีการโอน จำหน่าย ยักย้าย ปกปิด หรือซ่อนเร้นทรัพย์สินใดที่เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด ให้คณะกรรมการธุรกรรมมีอำนาจสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินนั้นไว้ชั่วคราวมีกำหนดไม่เกินเก้าสิบวัน

ในกรณีจำเป็นเร่งด่วน เลขาธการจะสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามวรรคหนึ่งไปก่อน แล้วรายงานต่อคณะกรรมการธุรกรรม

การตรวจสอบรายงานและข้อมูลเกี่ยวกับการทำธุรกรรมตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

ผู้ทำธุรกรรมซึ่งถูกสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สิน หรือผู้มีส่วนได้เสียในทรัพย์สินจะแสดงหลักฐานว่าเงินหรือทรัพย์สินในการทำธุรกรรมนั้นมิใช่ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดเพื่อให้เพิกถอนการยึดหรืออายัดก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

ห้องสมุดกฤษฎีกา https://library.coj.go.th

เมื่อความผิดฐานเป็นผู้จัดให้มีการเล่นการพนันผลการแข่งขันฟุตบอลบนอินเตอร์เน็ตเป็นความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติฟอกเงิน ฯ มาตรา 3 (9) คณะกรรมการธุรกรรมตามพระราชบัญญัติฟอกเงิน ฯ จึงมีอำนาจสั่งยึดและอายัดทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดฐานเป็นผู้จัดให้มีการเล่นการพนันผลการแข่งขันฟุตบอลบนอินเตอร์เน็ตซึ่งเป็นความผิดมูลฐาน หรือจากการสนับสนุนหรือจ่าย โอน ด้วยประการใดๆ ซึ่งเงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาจากการจำหน่าย จ่าย โอน ด้วยประการใด ซึ่งเงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดมูลฐานหรือสนับสนุนหรือช่วยเหลือการกระทำซึ่งเป็นความผิดมูลฐานหรือเป็นดอกผลของเงินหรือทรัพย์สินดังกล่าวได้ นอกจากนี้ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ฯ มาตรา 49 ยังบัญญัติว่า ภายในบังคับ มาตรา48 วรรคหนึ่ง ในกรณีที่ปรากฏหลักฐานเป็นที่เชื่อได้ว่า ทรัพย์สินใดเป็นทรัพย์สินเกี่ยวกับการกระทำความผิด ให้เลขาธิการส่งเรื่องให้พนักงานอัยการพิจารณาเพื่อยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดินโดยเร็ว และตามวรรคห้ามีบัญญัติว่า เมื่อศาลได้รับคำร้องที่พนักงานอัยการยื่นต่อศาลแล้ว ให้ศาลสั่งให้ปิดประกาศไว้ที่ศาลนั้น และประกาศอย่างน้อยสองวันติดต่อกันในหนังสือพิมพ์ที่มีจำหน่ายแพร่หลายในท้องถิ่นเพื่อให้ผู้ซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของหรือมีส่วนได้เสียในทรัพย์สินมายื่นคำร้องขอก่อนศาลมีคำสั่งกับให้ศาลส่งให้ส่งสำเนาประกาศไปยังเลขาธิการเพื่อปิดประกาศไว้ที่สำนักงานและสถานีตำรวจท้องที่ที่ทรัพย์สินนั้นตั้งอยู่และถ้ามีหลักฐานแสดงว่าผู้ใดอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของหรือมีส่วนได้เสียในทรัพย์สิน ก็ให้เลขาธิการมีหนังสือแจ้งให้ผู้นั้นทราบเพื่อใช้สิทธิดังกล่าว การแจ้งนั้น ให้แจ้งโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับตามที่อยู่ครั้งหลังสุดของผู้นั้นเท่าที่ปรากฏในหลักฐาน เมื่อมีผลการวิจัยว่าปัจจุบันมีผู้จัดให้การเล่นการพนันทายผลการแข่งขันฟุตบอลทางอินเตอร์เน็ตจำนวนมากจนเป็นปัญหาในสังคม จึงควรนำมาตรการการริบทรัพย์ทางแพ่งมาบังคับใช้กับผู้จัดให้การเล่นการพนันหรือผู้ลักลอบเล่นการพนันประเภทนี้เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายสัมฤทธิผลต่อไป

มีปัญหาต้องพิจารณาต่อไปว่าพฤติการณ์ของผู้จัดให้การเล่นการพนันทายผลการแข่งขันฟุตบอลบนอินเตอร์เน็ตและผู้สนับสนุนที่ประกาศเชิญชวนให้ลูกค้าหรือบุคคลทั่วไปเล่นการพนันทายผลการแข่งขันฟุตบอลผ่านเว็บไซต์หรือแอปพริเคชันในรูปแบบต่างๆ เช่น เฟซบุ๊กหรือไลน์ เป็นความผิดฐานนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลปลอม ข้อมูลเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชนตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 มาตรา 14 หรือไม่ ผู้เขียนเห็นว่าผู้จัดให้การเล่นการพนันทายผลการแข่งขันฟุตบอลบนอินเตอร์เน็ตและผู้สนับสนุนที่ประกาศเชิญชวนให้ลูกค้าหรือบุคคลทั่วไปเล่นการพนันทายผลการแข่งขันฟุตบอลผ่านเว็บไซต์หรือแอปพริเคชันในรูปแบบต่างๆ เช่น เฟซบุ๊กหรือไลน์ ไม่ได้ปลอมข้อมูลคอมพิวเตอร์และนำข้อมูลปลอมเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ ส่วนการโฆษณาหรือจัดให้การเล่นการพนันผลการแข่งขันฟุตบอลก็อาจเป็นสัญญาประเภทหนึ่งจึงไม่ใช่การนำเข้าสู่ข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ การกระทำดังกล่าวจึงไม่เป็นความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 มาตรา 14 แต่การกระทำดังกล่าวเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.2478 และเป็นการกระทำที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีงามของประชาชน พนักงานเจ้าหน้าที่จึงมีอำนาจในการยื่นคำร้องขอต่อศาลให้มีคำสั่งระงับการทำให้แพร่หลายหรือลบข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่มีลักษณะต้องห้ามออกจากระบบคอมพิวเตอร์ได้ตามมาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550

ข้อสรุปและเสนอแนะ

จากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้เกิดระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์พัฒนาไปสู่ระบบเครือข่ายอินเตอร์เน็ตในเวลาต่อมา ระบบเครือข่ายอินเตอร์เน็ตนี้เป็นการเชื่อมโยงเครือข่ายคอมพิวเตอร์หลายๆเครือข่ายเข้าด้วยกัน ระบบเครือข่ายอินเตอร์เน็ตทำให้การติดต่อสื่อสารเป็นไปด้วยความสะดวกรวดเร็วและเชื่อมโยงกันอย่างไร้พรมแดนทั่วโลก ทำให้เกิดบริการต่างบนอินเตอร์เน็ตมากมาย เช่น บริการสื่อสารระบบเวิลด์ไวลด์เว็บ บริการจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น สำหรับประเทศไทยในทศวรรษ 1980 นั้น มีผู้ใช้บริการอินเตอร์เน็ตจำนวนน้อย แต่จำนวนผู้ใช้บริการอินเตอร์ได้เพิ่มจำนวนมากขึ้นเรื่อยๆ หลังจากนั้นมีการพัฒนาเทคโนโลยีในการสื่อสารให้เจริญก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น มีการนำโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบไร้สายมาเสนอขายจนเป็นที่นิยมไปทั่วโลก หลังจากนั้นมีการพัฒนาโทรศัพท์เคลื่อนที่ให้เป็นเครื่องคอมพิวเตอร์ขนาดเล็กขนาดใช้พกพาติดตัวและสามารถใช้ติดต่อสื่อสารและเชื่อมต่อกับระบบอินเตอร์เน็ตได้โดยสะดวกและมีราคาถูกจึงมีผู้นิยมใช้กันทั่วโลก ปัจจุบันคนไทยมีเครื่องคอมพิวเตอร์และโทรศัพท์เคลื่อนที่ซึ่งสามารถเชื่อมต่อกับระบบอินเตอร์เน็ตกันแทบทุกครัวเรือน นอกจากนี้ยังมีการพัฒนาแอปพริเคชันในระบบอินเตอร์เน็ตให้มีความสะดวกในการใช้งานและติดต่อสื่อสารอย่างไร้พรมแดนมากขึ้น เช่น แอปพริเคชัน เฟซบุ๊ก หรือไลน์ เป็นต้น ในยุคการสื่อสารไรพรมแดนในปัจจุบัน การพนันบนอินเตอร์เน็ตเป็นอีกทางเลือกใหม่ที่น่าสนใจสำหรับนักพนัน ธุรกิจเหล่านี้ได้ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสมัยใหม่ โดยสามารถเล่นข้ามประเทศผ่านระบบออนไลน์ได้ โครงสร้างการพนันรูปแบบนี้มีระบบที่ไม่ซับซ้อน เพียงแค่ผู้เล่นการพนันมีอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เช่น คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ที่สามารถเชื่อต่อกับอินเตอร์เน็ต ก็สามารถนำผู้เล่นเข้าไปในในเวบไซต์เกี่ยวกับการพนันที่ต้องการเล่นพนันได้แล้ว ปัจจุบันรูปแบบการเล่นพนันผลการแข่งขันฟุตบอลได้มีวิวัฒนาการ เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จากเดิมที่เล่นผ่านโต๊ะบอบหรือคนเดินโพยเปลี่ยนมาเล่นการพนันฟุตบอลออนไลน์บนอินเตอร์เน็ตมากขึ้นจนกระทั่งเกิดปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายเกิดขึ้น ดังต่อไปนี้

1. ปัญหาเขตอำนาจศาลและความร่วมมือระหว่างประเทศทางอาญา

ผู้เขียนเห็นว่า รัฐบาลจะต้องขอความร่วมมือระหว่างประเทศทางอาญากับประเทศต่างๆ ที่เครือข่ายการพนันบนอินเตอร์เน็ตหรือการพนันออนไลน์เชื่อมโยงกับเจ้ามือพนันฟุตบอลในประเทศไทยและมีการให้บริการในประเทศไทย แต่การขอความร่วมมืออาจถูกบางประเทศปฏิเสธได้ โดยอ้างว่าความผิดเกี่ยวกับการพนันที่มีการร้องขอ เช่นการพนันผลการแข่งขันฟุตบอลบนอินเตอร์เน็ตไม่เป็นความผิดในประเทศที่ได้รับการร้องขอ

2. ปัญหาการปรับใช้พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.2478 กรณีการพนันผลการแข่งขันฟุตบอลบนอินเตอร์เน็ต

กฎหมายที่ใช้บังคับกับการกระทำผิดเกี่ยวกับการพนันในปัจจุบัน คือ พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.2478 ได้บัญญัติขึ้นตั้งแต่ในสมัยที่ยังไม่มีความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเช่นในปัจจุบันและไม่มีการแก้ไขปรับปรับกฎหมายให้ทันสมัยสอดคล้องสภาพของการกระทำความผิดในปัจจุบัน การพนันผลการแข่งขันฟุตบอล

เป็นการทายผลการแข่งขันกีฬา ซึ่งไม่มีบัญญัติไว้ในบัญชี ก.และบัญชี ข.ท้ายพระราชบัญญัติการพนัน จึงถือว่าเป็นการเล่นอื่นใดตามมาตรา 4 ทวิ ซึ่งมีอัตราโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 1,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับตามมาตรา 12 (2) หากพิจารณาถึงผลประโยชน์ที่ผู้กระทำความผิดโดยเฉพาะผู้ที่จัดให้การเล่น หรือเจ้าของเว็บไซต์การพนันต่าง ๆ ได้รับจะมีผลประโยชน์มหาศาล แต่กลับมีอัตราโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปีหรือปรับไม่เกิน 1,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ นับว่าเป็นอัตราโทษที่น้อยเกินไป นอกจากนี้อัตราโทษสำหรับการพนันประเภทอื่น เช่น การพนันตามบัญชี ก. ลำดับที่ 1 ถึง 16 เช่น โปปั่น โปกำ ถั่ว ไพ่แปดเก้า ต่อแต้ม เบี้ยโบก คู่คี่ อีโจ้ง ไพ่สามใบ ไม้สามง่าม ซึ่งล้วนแต่เป็นการพนันของชาวบ้านที่มีมีขนาดของธุรกิจการพนันและผลประโยชน์น้อยกว่าการพนันผลการแข่งขันฟุตบอลมากและในปัจจุบันหลายประเภทไม่นิยมเล่นกันแล้ว แต่การพนันตามบัญชี ก.ประเภทดังกล่าวนั้นมีกำหนดอัตราโทษการพนันประเภทนี้โดยให้จำคุกตั้งแต่ 3 เดือน ขึ้นไปจนถึง 3 ปี และปรับตั้งแต่ 500 บาท ขึ้นไปจนถึง 5,000 บาท ซึ่งเป็นอัตราโทษที่สูงกว่าการพนันผลการแข่งขันฟุตบอลหลายเท่า ซึ่งไม่ได้สัดส่วนกับพฤติการณ์ในการกระทำความผิดของผู้กระทำความผิดและบริบทแวดล้อม ผู้เขียนจึงเห็นควรให้แก้ไขพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.2478 โดยห้ามพนันทางเครือข่ายเทคโนโลยีการติดต่อสื่อสาร โดยกำหนดนิยามลักษณะของเทคโนโลยีการติดต่อสื่อสารไว้อย่างกว้างขวางทำให้ครอบคลุมถึงการส่งผ่านข้อมูลทางสายโทรศัพท์ เคเบล คลื่นวิทยุ คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า หรือเครือข่ายคอมพิวเตอร์รวมทั้งอินเตอร์เน็ต และอินทราเน็ตด้วย และยังกำหนดนิยาม การพนันทางเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศไว้ให้หมายความรวมถึงการทำธุรกรรมที่เกี่ยวกับการพนันทางเครือข่ายนี้ ไม่ว่าจะเป็นการโอนเงิน การให้เครดิต การใช้เช็ค เช็คอิเล็กทรอนิกส์ บัตรเครดิต บัตรเดบิต และธุรกรรมการเงินอื่นๆ ที่เชื่อมโยงกับการพนันก็มีความผิดด้วย นอกจากนี้ผู้ดำเนินธุรกิจการพนันผ่านเครือข่ายเทคโนโลยีการสื่อสารดังกล่าว ไม่ว่าจะดำเนินการอยู่ที่ใด หากดำเนินกิจกรรมการพนันทางอินเตอร์เน็ตภายในมลรัฐเนวาดา ต้องถูกดำเนินคดีภายในมลรัฐดังกล่าว นอกจากนี้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง สนับสนุน หรืออำนวยความสะดวกก็มีความผิดเช่นกัน และควรกำหนดโทษฐานเล่นการพนันทางอินเตอร์เน็ตในปัจจุบัน ซึ่งมีอัตราโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปีหรือไม่ปรับไม่เกิน 1,000 บาท หรือทั้งจำหรือปรับตามมาตรา 4 ทวิ ของพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.2478 ซึ่งเป็นอัตราโทษในปัจจุบันนั้นต่ำเกินไปเพราะการลักลอบเล่นพนันลักษณะนี้มีวงเงินในการเล่นสูงและมีผู้เกี่ยวข้องเป็นเครือข่ายขนาดใหญ่ สมควรปรับอัตราโทษฐานเล่นการพนันทางอินเตอร์เป็นระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปีหรือปรับไม่เกิน 5,000 บาท แต่สำหรับผู้จัดให้มีการเล่นให้มีระหว่างโทษจำคุกตั้งแต่ 3 เดือนถึง 3 ปี และให้มีการลงโทษทางทรัพย์สิน โดยให้มีอัตราโทษปรับไม่เกิน 200,000 บาท เท่ากับความผิดฐานหมิ่นประมาทด้วยการโฆษณา นอกจากมาตรการทางกฎหมายอาญาแล้ว ควรนำมาตรการริบทรัพย์ทางแพ่งตามกฎหมายฟอกเงินมาบังคับใช้กับเจ้ามือพนันรายใหญ่หรือผู้จัดให้มีการเล่นการพนันทายผลการแข่งขันฟุตบอลทางอินเตอร์เน็ตด้วย

รวมทั้งผู้จัดให้การเล่นการพนันทายผลการแข่งขันฟุตบอลบนอินเตอร์เน็ตและผู้สนับสนุนที่ประกาศเชิญชวนให้ลูกค้าหรือบุคคลทั่วไปเล่นการพนันทายผลการแข่งขันฟุตบอลผ่านเว็บไซต์หรือแอปพริเคชันในรูปแบบต่างๆ เช่น เฟซบุ๊กหรือไลน์ ซึ่งเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.2478 และเป็นการกระทำที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีงามของประชาชน พนักงานเจ้าหน้าที่จึงมีอำนาจในการยื่นคำร้องขอ

ต่อศาลให้มีคำสั่งระงับการทำให้แพร่หลายหรือลบข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่มีลักษณะต้องห้ามออกจากระบบคอมพิวเตอร์ได้ตามมาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550

ห้องสมุดศาลยุติธรรม
https://library.coj.go.th

บรรณานุกรม

จิ๊ด เศรษฐบุตร. (2492). *คำอธิบายกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วยยืม ฝากทรัพย์ เก็บของในคลังสินค้า ปราณีประนอม การพะนันและขันต่อ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง.

ชัชชม อรรฆภิญญ์. (2534). *ความร่วมมือในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาระหว่างประเทศ*. (วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).

นรเทพ บุญเก็บ. (2548). *มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการพนันบนอินเตอร์เน็ต*. (วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).

รุ่งโรจน์ รื่นเริงวงศ์. (2519). การพนัน. *วารสารกฎหมายจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*, 2(2), หน้า 75-78.

ลิสูตร ธนชัยย์. (2523). *คู่มือการพนันประกอบภาพ*.

วิษชญะ ศิลาน้อย. (2560). *กลยุทธ์การสื่อสารของเว็บไซต์การพนันฟุตบอลออนไลน์*. (วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).

สมพร พรหมหิตาธร. (2542). *คู่มือกฎหมายการพนัน*.

ห้องสมุดศาลยุติธรรม
https://library.coj.go.th